

Desenvolupament rural. Cinc per un costat i cinc per l'altre.

Publicat a La Terra, revista de la Unió de Pagesos. Número del 25è aniversari.

20 octubre 2005

Ignasi Aldomà i Buixadé

De fa un temps algunes comarques i molts pobles interiors han deixat de tancar cases i de només tocar a difunts; alguna cosa es mou. No tothom pot cantar victòria i no tot es troba dat i beneït, ni de bon tros. Encara queden molts maldecaps i en podem destacar 5:

1. Menys agricultura i menys pagesos. El proteccionisme comunitari no es pot aguantar davant països tercers que l'únic que ens poden vendre són productes agraris. Posem espelmes perquè l'agricultura Xina vagi malament!.
2. La crisi de les indústries. Des dels anys 1980 l'obertura als mercats i la penetració d'articles de marca enfonsà els tallers rurals basats en la mà d'obra barata. És un procés no conclòs.
3. Marginats en la societat de l'oci. Potser sí que alguns han canviat a base d'estacions d'esquí, parcs temàtics o algun camp de golf. Compte! Que no és per sempre, i mal ho tenen les àrees allunyades de la costa i sense les verdors alpines.
4. La deliquescència dels serveis i la vida col·lectius. La concentració del comerç i serveis a les capitals va fent tancar els dels pobles i la pel·lícula no s'acaba.
5. El retard o l'absència d'infraestructures. Encara no ha arribat per tot arreu la xarxa d'aigua, de telefonia convencional i els camins asfaltats, mentre la regla de la rendibilitat fa impossible o dificulta l'accés a la xarxa de gas, la banda ampla i altres serveis.

I aquí no s'acaben els mals; però mirem el costat positiu de la balança i posem-hi 5 grans oportunitats:

1. Més prop, més carreteres i transport. Les carreteres també han servit perquè la gent de camp emigrés, però avui la disminució de les distàncies pot servir per a que un visqui, treballi o es diverteixi en llocs diferents i lluny de la ciutat.
2. La proximitat virtual. La informàtica i les telecomunicacions fan cada cop més possible donar suport a la producció i desenvolupar moltes altres activitats intel·lectuals lluny de les grans ciutats.; cal un esforç important de connexió a les xarxes.
3. Més preocupació per la qualitat de vida. Al pagès li toca de triar: una agricultura industrial que es menja inexorablement les rendes i causa abandó o una agricultura respectuosa del medi i la salut, més cara i exigent en braços, i saber veure que el medi natural obre un gran ventall de possibilitats econòmiques per tots.
4. Gran reserva, de sòl, natura, territori. La congestió urbana és creativa, fomenta la diversitat i la novetat; però també resulta cara i té efectes estressants. Amb més accessibilitat real i virtual es pot participar des dels espais rurals en la cultura urbana, tot disposant dels avantatges d'un sòl i un territori més barats, equilibrats i també patrimonialment rics.

5. L'espai rural, part i complement de l'espai urbà. Seguim parlant de societat rural, però de fet vivim en una societat urbana i som tots urbans. Els urbans aniran traient del sòl rural tots els recursos que amaga....

Però bé, el vas no s'omple tot sol;... les oportunitats cal concretar-les amb voluntat, si encara es vol viure al camp amb dignitat i orgull.